

людської цивілізації і в той же час вирішує глобальне питання подолання нееквівалентного обміну, обмежує боротьбу за контроль над доходами і ресурсами між розвинутими та нерозвинутими країнами, сприяє становленню нової моделі світового господарства з відтворенням узгодженості, а не протистояння економічних інтересів різних суб'єктів, у тому числі і на терені вітчизняної економіки.

Парадигмальною установкою інноваційного типу відтворення в трансформаційних процесах вітчизняної економіки має стати адаптація до викликів сучасних світогосподарських тенденцій стосовно конвергенції, взаємопроникнення різних типів господарювання економічних систем, здатних ефективно розв'язувати поточні та перспективні внутрішні і зовнішні суперечності, а від так забезпечувати позитивну динаміку поступального розвитку.

Список використаних джерел

1. *Єщенко П.С.* Фінансіалізація у вододерті глобальної економіки / П.С. Єщенко, Н.Г. Самко. – К.: Знання України, 2016. – 355 с.
2. *І.В. Гончарук.* Сутність та особливості розвитку мережевої економіки в умовах глобалізації. Сучасні механізми реалізації конкурентної політики України в умовах глобалізації: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 17 листопада 2016 р.). – К.: КНУБА, 2016. – 100 с.
3. *Петрова І.Л.* Інноваційна діяльність: стимули та перешкоди: монографія / І.Л. Петрова, Т.І. Шпильова, Н.П. Сисоліна. – К.: КРОК, 2010. – 320 с.

Самійленко А.П.

к.е.н., доцент,

ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана», м. Київ

Ломова Я.О.

магістр з маркетингу,

ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана», м. Київ

МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДЛЯ ОЦІНКИ СТАНУ ДИНАМІКИ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

Практика ринкових трансформацій, особливо в пострадянських державах, свідчить, що соціалізація економіки у транзитивних еко-

номіках відбувається ніби в два етапи. Перший – характеризується жорстким визначенням державою поведінки людини у соціальному середовищі та охоплення соціальним захистом практично всього населення, що зумовлює і відповідну специфіку економічних відносин. Це так звана патерналістська модель, яка орієнтується переважно на збереження попередніх масштабів соціальних послуг, що надаються державою. Водночас зусилля держави щодо підвищення ефективності соціальних програм відступають на другий план. Так, на тлі швидкого падіння ВВП у 1990-х рр. відбувалося збільшення частки питомої ваги соціальних витрат у сукупних витратах держави. Головний недолік такої моделі – це так звана перехресна реалізація соціальних програм, що спричиняє дублювання соціальної допомоги та неефективність витрачання державних коштів на соціальну сферу. Застосування даної моделі на початковому етапі трансформаційних процесів мало місце й в Україні. Незважаючи на її неефективність, дана ситуація була викликана, як показує аналіз, низкою як об'єктивних, так і суб'єктивних обставин:

- недостатньою теоретичною обґрунтованістю соціально-економічних пріоритетів ринкової трансформації нашого суспільства;
- відсутністю трансформаційно-ринкового досвіду виконання таких масштабних завдань у сфері соціальної політики;
- не сформованістю ринкових засад функціонування соціальної структури суспільства;
- небезпечністю виконання багатьох завдань соціальних реформ відповідними фінансовими та трудовими ресурсами [1].

Закордонний досвід соціально-економічних перетворень доводить, що найефективнішою та найраціональнішою формою соціальної політики вважається модель адресної соціальної допомоги. Однак дана модель вимагає адекватних перетворень в економіці (що формує можливість) і в політиці (що визначає прийняття рішень). Серед основних рис адресної соціальної системи слід виокремити:

- поетапне визначення пріоритетів соціальної політики;
- диференціацію виплат соціальної допомоги держави відносно різних верств населення;
- конкретне (адресне) виокремлення категорій одержувачів соціальної допомоги;
- забезпечення доведення фінансових результатів до одержувачів соціальної допомоги у повному обсязі;

- збереження з органічним нарощуванням потенціалу ключових галузей соціальної сфери;
- визначення та розмежування повноважень, а також їх фінансове забезпечення при реалізації соціальних завдань між відповідними рівнями бюджетної системи.

Наступний етап соціалізації економіки в Україні має характеризуватись активною соціальною політикою, але за умови стабілізації та поживлення економіки. На цьому етапі найважливішими умовами його соціалізації стає істотне піднесення ефективності економіки, зусиль на розв'язання найгостріших соціальних проблем і формування нових механізмів реалізації соціальних програм, які б забезпечували скорочення безпосередньо бюджетних витрат і раціональніше використання інших джерел ресурсів для функціонування та розвитку соціальної сфери. Суттєвим аспектом у зміні цієї моделі соціалізації є перехід від переважно соціальної підтримки до соціального страхування з диференціацією ризиків і залежністю розмірів страхових виплат від страхових внесків. Це одна з найважливіших форм переходу від системи соціального патерналізму до адресної соціальної системи, що принципово змінює і характер даного блоку економічних відносин.

Формування адресної соціальної підтримки потребує введення в Україні цільового принципу в системі розподілу та використання соціальних трансферів через налагоджену систему міжбюджетних відносин. Даний механізм характеризується одним з основних рівнів соціалізації транзитивної економіки – охоплення так званих нижніх ланок адміністративно-територіальної ієрархії через муніципалізацію та регіоналізацію соціальної політики у тому сенсі, що вона має зміститися «донизу» – до людей. Це дасть можливість підвищити ефективність витрачених бюджетних коштів, оскільки уможливіє значною мірою визначати соціальну орієнтацію на більш адресному (регіональному) рівні.

Особливе значення має проблема формування соціальної складової бюджету. Практика прийняття нормативних актів соціальної спрямованості в Україні значною мірою ще й нині зорієнтована на популістські заходи і не завжди враховує фінансово-економічні можливості держави. В результаті, часто взяті зобов'язання держави у соціальній сфері значно перевищують реальні фінансові можливості загальнодержавного і місцевих бюджетів. І тому, соціальні стандар-

ти нашого розвитку владі потрібно зробити співрозмірними з економічними можливостями.

Список використаних джерел

1. Башнянин Г.І. Актуальне дослідження проблем соціалізації економічних систем / Г.І. Башнянин, Б.В. Кульчицький // Регіональна економіка. – 2011. – №2. – С. 178–181.

2. Куценко В.І. Соціальний вектор економічного розвитку: Монографія / В.І. Куценко; під наук. ред. Б.М. Данилишина; Рада по вивченню продуктивних сил України НАНУ. – К.: Наукова думка, 2010. – 735 с.

Хохич Д.Г.

к.е.н., доцент,

ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана», м. Київ

ДІАЛЕКТИКА ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ ІНФЛЯЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ ТА ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ

Діалектика інфляційних процесів і економічного зростання є актуальною для проведення дослідницького аналізу, так як при регулюванні інфляційних процесів не можливо не акцентувати увагу на вивченні взаємозв'язку та взаємовпливу інфляції на економічне зростання. Наукові дискусії щодо впливу темпів інфляції на динаміку економічного зростання розпочалися з середини 50-х років минулого століття. Гостро обговорювалася проблема, яка була фактично одним із останніх теоретичних досягнень представників кейнсіансько-неокласичного синтезу, що отримала назву ефект Філіпса. Прихильники кривої Філіпса, вважали, що в короткостроковому періоді, існує позитивна залежність між темпами економічного зростання та рівнем інфляції. Це дало їм змогу використовувати криву Філіпса в якості аналітичного інструменту реалізації макроекономічної політики в країнах Західної Європи та США для досягнення умов рівноваги між достатньо високим рівнем зайнятості і певною стабільністю цін.

Переломним у процесі вибору інструментів монетарного регулювання вважаються 1970-ті роки. У цей час, по-перше, монетарні органи влади почали отримувати право проводити незалежну гро-